

Helletofte Strand 45

Matrikel 1 f

I januar 1864 blev der tinglyst skøde på udlodden til Helletoftegård fra Niels Madsen Andersen til Jørgen Andersen, som opførte bygninger på ejendommen, der var på ca. 14 tdr. land. Jorden, der for den øverste dels vedkommende er god stærk lerjord, skråner ned mod stranden, hvor den yderste del er sandjord.

Det nye boelssted fik matr. 1 f og har skiftet ejer mange gange og er aldrig blevet en slægtsejendom.

I tingbogen ses, at Jørgen Andersens enke, Martha Christine Andersen, fik adgang til stedet i 1885 og nogle år senere, vist omkring århundredeskiftet, fik Carl Christian Jørgensen, søn af Johannes Kjeldsen Jørgensen, der en årrække ejede boelsstedet matr. 2 c, fogedudlægsskøde på ejendommen.

D. 19. 12. 1911 er der tinglyst skøde fra Carl Jørgensen til Niels Berthelsen Hansen. Carl Jørgensen havde købt Kildegården i Stjovl på Tåsinge, hvortil han flyttede med kone og vistnok to døtre. Han og hans kone kom i deres sidste år tilbage til Langeland og tog bolig i et hus i Bøstrup.

Niels Berthelsen Hansen var født i Kinderballe og giftede sig med Anna Larsen, født på Tevlesø.

Berthelsen higede efter mere jord og som nævnt under beskrivelsen af nabo-ejendommen 5 d, købte han denne i 1918, men måtte afhænde den i 1924, fordi han blev nægtet samdrift af de to ejendomme. Herefter købte han af grevskabet Tranekær en jordlod, matr. 1 e, der grænsede op til hans ejendom og hidtil havde været drevet under Korsebølle. I sin tid havde matr. 1 e ligesom Berthelsen ejendom hørt under Tranekær præstekald. På matr. 1 e havde der tidligere været skov, der dog blev drevet af i ca. 1870, og i daglig tale omtales lodden stadig som Strandskoven. Ved Berthelsens overtagelse af lodden, lå der fra skovens tid et karakteristisk stråttækt skovfogedhus med beboelse i den ene ende og i den anden ende en stor lade, der havde haft til formål at give husly for jagtselskabernes frokost.

Kort efter Bertelsens overtagelse af strandskoven og mens Ditlev Petersen (senere husmand på Lejbølle Mark), der arbejdede på Korsebølle, endnu boede i skovløberhuset, slog lynet ned en søndag formiddag og antændte huset.

Sognet ejede dengang en Ellehammersprøjte, der kunne transporteres af en personbil og drives af bilens motor, når bilens baghjul blev hævet fra jorden. Sprøjter opbevarede hos cykelhandler Christoffersen i Lejbølle. Den kom ret hurtigt til brandstedet og startede med at tømme naboens brønd, hvorefter gårdens hestetrukne arbejdsvogne begyndte at ankomme med ailetønder fyldt med vand, hentet i damme og utørvemosen. Forinden havde Ditlev og konen Petra ved naboers hjælp fået reddet hønsene og så godt som alt indboet. Om det så var et par liggehøns, der rugede i hver sin balje i loen, så huskede Petra dem og foranledigede, at de uanfægtede høns i deres baljer blev båret over til naboen. Branden var et tilløbsstykke, langt over hundrede mennesker strømmede til for at overvære begivenheden.

Huset blev ikke genopført og for assurance ombyggede og moderniserede Berthelsen sit stuehus.

Det øgede jordtilliggende krævede mere plads til husdyr og Berthelsen opførte en kornhælm med stald og plads til at opbevare roer frostfrit. Den til stalden hørende ajlebeholder var genialt lavet, idet terrænet skrånede så stærkt ned mod stranden, at det var muligt at lægge en ledning med aftapningshane lige ud fra beholderens bund, så man nedenfor kunne køre lige ind under hanen. Det var en stor arbejdsbesparelse, idet man ellers den gang med håndkraft pumpede ajlen op i beholderen.

Berthelsen drænede den tilkøbte, forsømte jord og fik rimeligt rensat for græsrod samt lidt efter lidt bragt i hæderlig gødningstilstand. Alt sammen et stort arbejde, når man betænker, at alle drænrender blev gravet med spade og markarbejdet udført med hestekraft, og at kemiske ukrudtsmidler slet ikke kendtes. Berthelsen havde da også en karl til hjælp, og for at hjælpe på den økonomiske belastning, det altid er at bygge og forbedre, kørte han mange år en mælketur.

I 1937 solgte Berthelsen strandskovsjorden til gdr. Chr. Hansen, Helletofte, og den gamle ejendom til Georg Olsen fra Snøde. Han flyttede så med kone og en datter til Vedelbjerggård i Botofte, hvor datteren Johanne, gift med Bernhard Nielsen, stadig bor.

Andrea og Georg Olsen sammen med sønnen og svigerdatteren, Bøje og Anna, og det unge pars efterhånden tre børn, gik, foruden at drive landbruget, i gang med at køre grus fra stranden op til en jævn plads, hvor lastbilerne kunne hente det.

Ved siden af landbruget og forretningen med gruset, handlede Karl Jensen med kartofler og købte nedfaldsæbler op, men især var det sensommeren med agurkehandelen, der supplerede hans indtjening. Konens helbred svækkedes, hun blev sengeliggende af en uhelbredelig sygdom og døde i hjemmet, beundringsværdigt passet af manden. I 1960 solgte Karl ejendommen og flyttede med sine fire drenge, hvoraf kun en var konfirmeret, til Rudkøbing.

Den nye ejer var et konsortium i Odense, Helenegaragerne. De fik ophævet landbrugspligten og udstykkede jorden til ca. 50 sommerhusgrunde, der videre-solgtes til forskellige ejere. Nu er så godt som alle grunde bebyggede.

Det giver hektisk liv ved stranden om sommeren og stilhed til at høre bølgeslagene om vinteren. Udvikling og nye tider har kvalt boelstedernes æra. Den gamle matr. 1 f danner ikke mere hjem og eksistensgrundlag for en kernefamilie.

Sigrid Larsen og Edith Godtfredsen 1989